

սահմանափակող հրահանգ ձեզ պաշտպանելու հետագայ վնասից եւ կարող է հրահանգել ձեզ վնասող անհատին վճարելու ձեռք փաստաբանական ծախսերը եթե փաստաբան վարձել եք:

Ի՞նչ կարող եք դուք եւ ձեր համայնքը անել

- Արտահայտվեցեք ատելության եւ անհանդուրժողականության դեմ:
- Նեցուկ կանգնեցեք զոհերին նրանց առաջարկելով օգնություն եւ կազմակերպեցեք բողոքի հավաքներ ձեր համայնքում:
- Քաջալերեցեք որ հանրային գործիչները ցուցաբերեն հակադիր կեցվածք ատելության ուժերի դեմ:
- Տիմնեցեք ատելության ուժերի դեմ պայքարող ցանց որը կընդգրկի օրինապահ մարմիններ, տեղական կառավարությունը, դպրոցները, կրոնական կազմակերպությունները եւ համայնքում գործող կազմակերպությունները որպեսզի այս ցանցը շտատափույթ կերպով արձագանքի ատելության ուժերին երբ այն պատահի եւ ձեռնարկի ուժերի կանխարգելման, ու իրազեկ պահի համայնքին:

Ինչպե՞ս Ստանալ Օգնություն

Եթե դուք եղել եք ատելության ուժերի զոհ, ապա հետեյալ աղբյուրները կարող են ձեզ օժանդակել.

- Կալիֆորնիայի Գլխավոր Դատախազի Զոհերի Ծառայությունների Գրասենյակ Տեռախոս. (877) 433-9069
- Կալիֆորնիայի Գլխավոր Դատախազի Ներգաղթողների Օգնության Գրասենյակ Տեռախոս. (888) 587-0557
- Կալիֆորնիա Նահանգ-Արդար Աշխատանքի եւ Բնակեցման Բաժանմունք Տեռախոս. 1-800-884-1684 TTY: 1-800-700-2320
- Կալիֆորնիա Պետական Կարգադիր Մարմին, Դաժան Ուժերի Զոհերի Միավոր Տեռախոս. 1-800-777-9229

- Ձեր տեղական Շրջանային Դատախազի Զոհերի/Վկաների Ծրագիր (Ըստ Շրջանի ցուցակը կարելի է գտնել հեռախոսային գրքուկում)
- Ձեր շրջանի Միացյալ Նահանգների Դատախազի Գրասենյակի Զոհերի/Վկաների Օգնության Ծրագիր (Ֆեդերալ ցուցակը կարելի է գտնել հեռախոսային գրքուկում)
- Միացյալ Նահանգների Արդարադատության Բաժին, Տնայնքային Կապերի Ծառայություններ (Ֆեդերալ ցուցակը կարելի է գտնել հեռախոսային գրքուկում)

Այս ծրագրի մասին հավելյալ տեղեկությունների համար եւ այլ ուժեր կանխարգելող նյութերի վերաբերյալ գրեցե՛ք՝

Crime and Violence Prevention Center
California Attorney General's Office
P.O.Box 944255
Sacramento, CA 94244-2550

<http://caag.state.ca.us/cvpc>

B14d-9119

06/01

Կանխարգելել Ատելության Ուժերը

Ի՞նչ կարող ենք անել

Կալիֆորնիայի Գլխավոր
Դատախազի Գրասենյակ

Ուժերի եւ Դաժանության
Կանխարգելման Կենտրոն

Ներգաղթողների Օգնության
Գրասենյակ

Bill Lockyer

Գլխավոր Դատախազ

Preventing Hate Crime-Armenian

“Ատելության Ոճիրները համարվում են ոճիրների մեջ ամենամարդկայինը որովհետև չարագործի տեսանկյունից զոհը զուրկ է մարդկային ընդհանուր արժեքներից մաշկի գույնի, լեզվի, կրոնքի, սեռական կողմնորոշման կամ անկարողության պատճառով: Առավել էս, ատելության ոճիրը ազդում է այն ամբողջ խմբավորման վրա որին պատկանում է զոհը եւ մտահոգություն է սփռում ամբողջ համայնքի վրա:”

Bill Lockyer
Գլխավոր Դատախազ

Ատելության Ոճիրները Կալիֆորնիայում

Կալիֆորնիայում, դուք կարող եք ատելության ոճիրի զոհ դառնալ ձեր “իսկական” կամ “ենթադրյալ” ցեղային պատկանելիության, ծագման, ազգության, կրոնքի, սեռի, սեռական կողմնորոշման կամ ֆիզիկական ու մտավոր անկարողության պատճառով: Այս խմբավորումներին անվանում են “հովանավորված դաս”: Բոլոր մարդիկ անդամ են ինչ որ մի հովանավորված դասի:

Կարելի է կարողանալ տարբերել ատելության պատահարները ատելության ոճիրներից:

Ատելության պատահարը մի արարք է կամ մի վարք որի շարժառիթը ատելությունն է, սակայն պաշտպանված է First Amendment-ի արտահայտվելու ազատության իրավունքով: Ատելության պատահարների օրինակներ են. վատ անունների կոչում, մակդիրների գործ ածում, ատելության նյութի վերաբերող թե ուցիկների բաշխում հանրային վայրերում, եւ ուրիշի սեփականության վրա վիրավորական, ատելությամբ դրդված ցուցադրություններ: Միացյալ Նահանգների Սահմանադրության երաշխավորած ազատությունները, ինչպիսիք են խոսքի ազատությունը, թույլատրում են ատելությամբ լի ելույթներ մինչեւ այն

աստիճան քանի դեռ մեկ այլ անձի քաղաքացիական իրավունքները չեն ոտնակոխվում: Եթե այս տեսակի վարքագծի զարգացումը վերածվի սպառնալիքների անհատի կամ նրա ունեցվածքի դեմ, ապա այդ կղասվի որպես *ատելության ոճիր*:

Ատելության ոճիրը քրեական արարք է կամ քրեական արարքի կատարման փորձ որը գործադրվում է անհատի դեմ կամ նրա ունեցվածքի դեմ որովհետև անհատը հովանավորված դասի անդամ է կամ ենթադրվում է թե անդամ է:

Ատելության ոճիրների մասին պետք է տեղեկացնել համապատասխան իշխանություններին, ինչպիսիք են ձեր շրջանի ոստիկանությունը կամ շերիֆի բաժանմունքը: Եթե այս ատելության ոճիրները չտեղեկացվեն համապատասխան մարմիններին, ապա չարագործները շարունակելու են գործել իրենց համոզմունքների հիման վրա ու շարունակական սպառնալիք ներկայացնեն հասարակության համար:

Ատելության Ոճիրի Զոհերը

Եթե դուք կասկածում եք որ դուք ատելության ոճիրի զոհ եք, դուք պետք է.

- Տեղաձայնեք ոստիկանության կամ շերիֆի գրասենյակ անմիջապես:
- Ստացեք բժշկական ուշադրություն (եթե անհրաժեշտ է):
- Հշտորեն գրի առեք արտասանված խոսքերը եւ որեւէ այլ արժեքավոր տեղեկություն:
- Պահեք որեւէ ապացույց (գրաֆֆիտի, ձվի կեղեվներ, զոհ անհատի ինքնաշարժի վրա գրություններ): Մի հեռացնեք որեւէ ապացույց: Սպասեք մինչեւ ոստիկանության ժամանումը եւ ապացույցների լուսանկարումը:
- Գրի առեք այլ զոհ անհատների կամ վկաների անուն(ներ), հասցե(ներ) եւ հեռախոսի համարներ:
- Եթե կարող եք, գրի առեք չարագործի եւ նրա ինքնաշարժի նկարագրությունը:
- Տեղաձայնեցեք ձեր շրջանում համայնքային կազմակերպություններին որոնք արձագանքում են ատելության ոճիրներին:

Հիմնական Հայտնաբերիչ Բանալիներ

Հետեւյալ ցուցակը ցուցադրում է նշանները այն մասին որ կատարվել է ատելության ոճիր.

- Զոհի կամ վկայի ընկալումը թե նա ընտրվել է չարագործի կողմից հովանավորված դասի անդամ լինելու պատճառով:
- Գրավոր կամ բանավոր մեկնաբանություններ չարագործի կողմից որ կարող է վկայել նախապաշարման մասին:
- Պատահարի թվականը համընկնում է այնպիսի մի օրվա հետ որ զոհ անձի հովանավորված դասի համար ունի կարելի նշանակություն:
- Ցեղային կամ կրոնական տարբերություններ, օրինակի համար, զոհի եւ չարագործի միջեւ:
- Կազմակերպված ատելության խմբի գործունեություն տվյալ շրջանում:

Ատելության Ոճիրի Զոհերին Մատչելի Ծառայություններ

- Կալիֆորնիայի Սահմանադրության Զոհերի Օրինագծի համաձայն դուք ունեք որոշ իրավունքներ: Օրինակ, դուք կարող եք իրավասու լինել ձեռք բերելու տեղեկություն չարագործի դատապնդման վերաբերյալ, ու իրավունք ունենալ ներկայացնելու զոհի վնասի հաստատագիր դատավճռի արձակման ժամանակ:
- Դուք կարող եք իրավասու լինել հատուցման որեւէ կորուստի, վնասի կամ վնասվածքի համար:
- Դուք նաեւ պաշտպանված եք Ralph Actով կամ Bane Actով: Այս օրենքների համաձայն, դատարանը ձեզ կարող է սահմանել նյութական հատուցում: Դատարանը կարող է պահանջել ձեր իրավունքները ոտնահարողից վճարելու Ձեզ քաղաքացիական տուգանք (\$25,000), ձեր կրած փաստացի վնասը հատուցելու համար եւ կամ հավելյալ գումար չարագործին պատժելու եւ ապագայում այս օրենքների խախտումները կասեցնելու նպատակով: Դատարանը նույնպես կարող է հրապարակել զսպողական հրահանգ կամ այլ տիպի